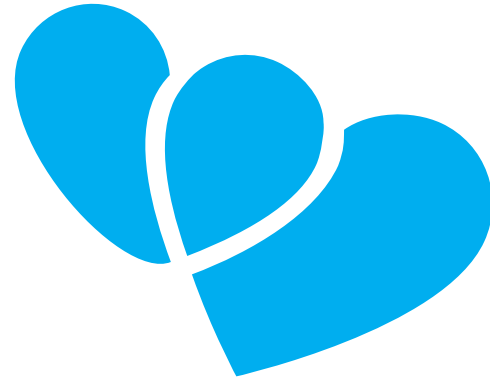

Omais- hoitajat ja läheiset -liitto ry

Kehittyvä vanhustyö, Seinäjoki 2.2.2017

Laki muuttui – muuttuuko omaishoitajan arki?

Marja Tuomi

Lähellä ja tukena

Esityksen kulku

- Omaishoitajat ja läheiset –liitosta
- Omaishoito Suomessa
- Laki omaishoidon tuesta
- Muutokset lakiin
- Muuttuuko omaishoitajan arki?

Omaishoitajat ja läheiset -liitto ry (1991)

Tavoitteet:

- Omaishoitoperheiden aseman parantaminen
- Paikallisyhdistysten tukeminen
- Paikallisyhdistyksiä 70, joissa jäseniä yli 12 000
- Toimistot: Helsinki, Salo, Pori, Kuopio, Raahе, Rovaniemi
- Henkilökuntaa 20

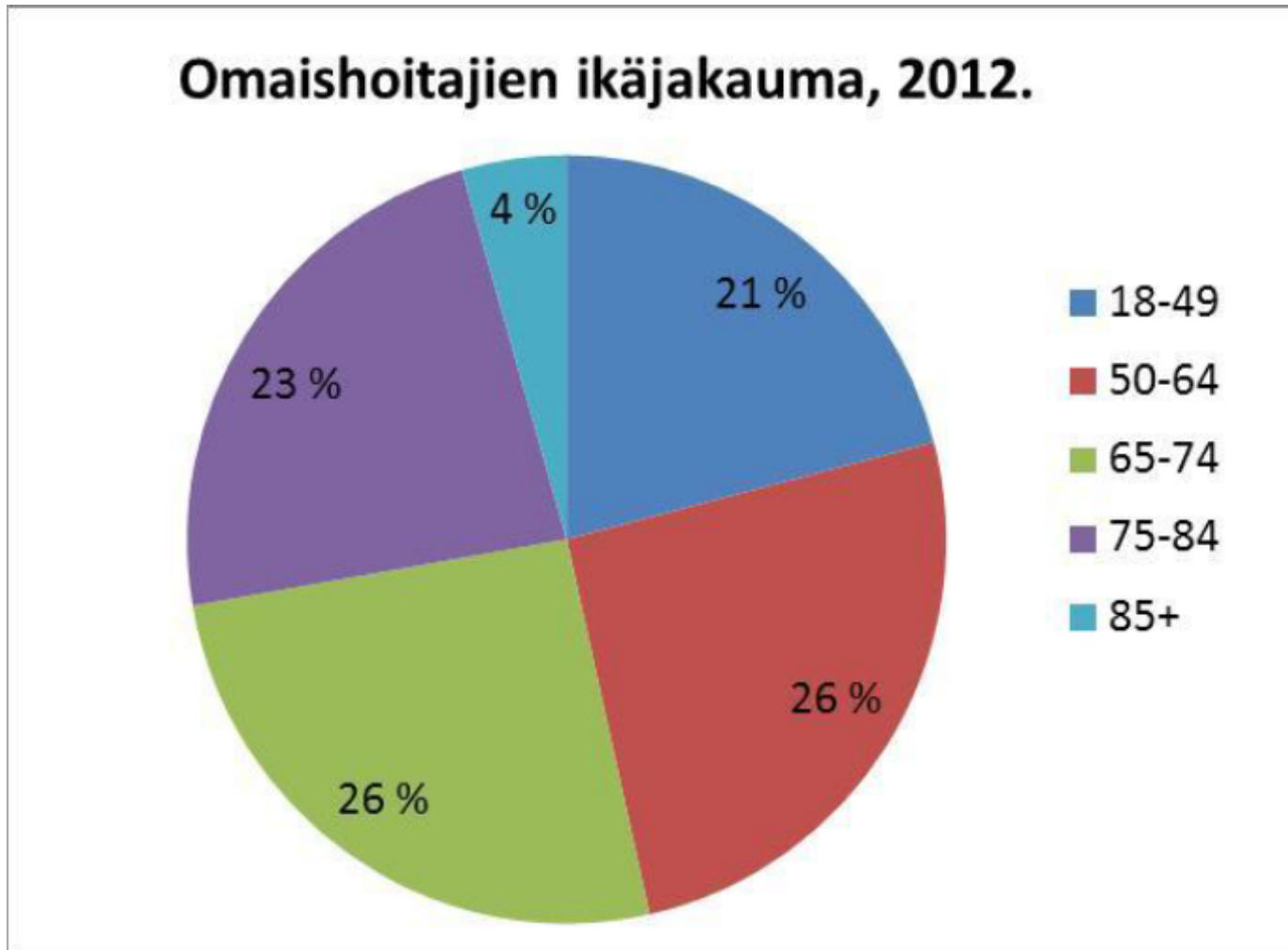
Toiminta

- Vaikuttaminen ja edunvalvonta
- Ohjaus ja neuvonta
- OmaisOiva-toiminta (Ovet-omaishoitajavalmennus)
- Tuetut lomat omaishoitajille lomajärjestöjen kanssa
- Viestintä, tiedottaminen, julkaisut
- Kehittämishankkeet
- Kansainvälinen toiminta

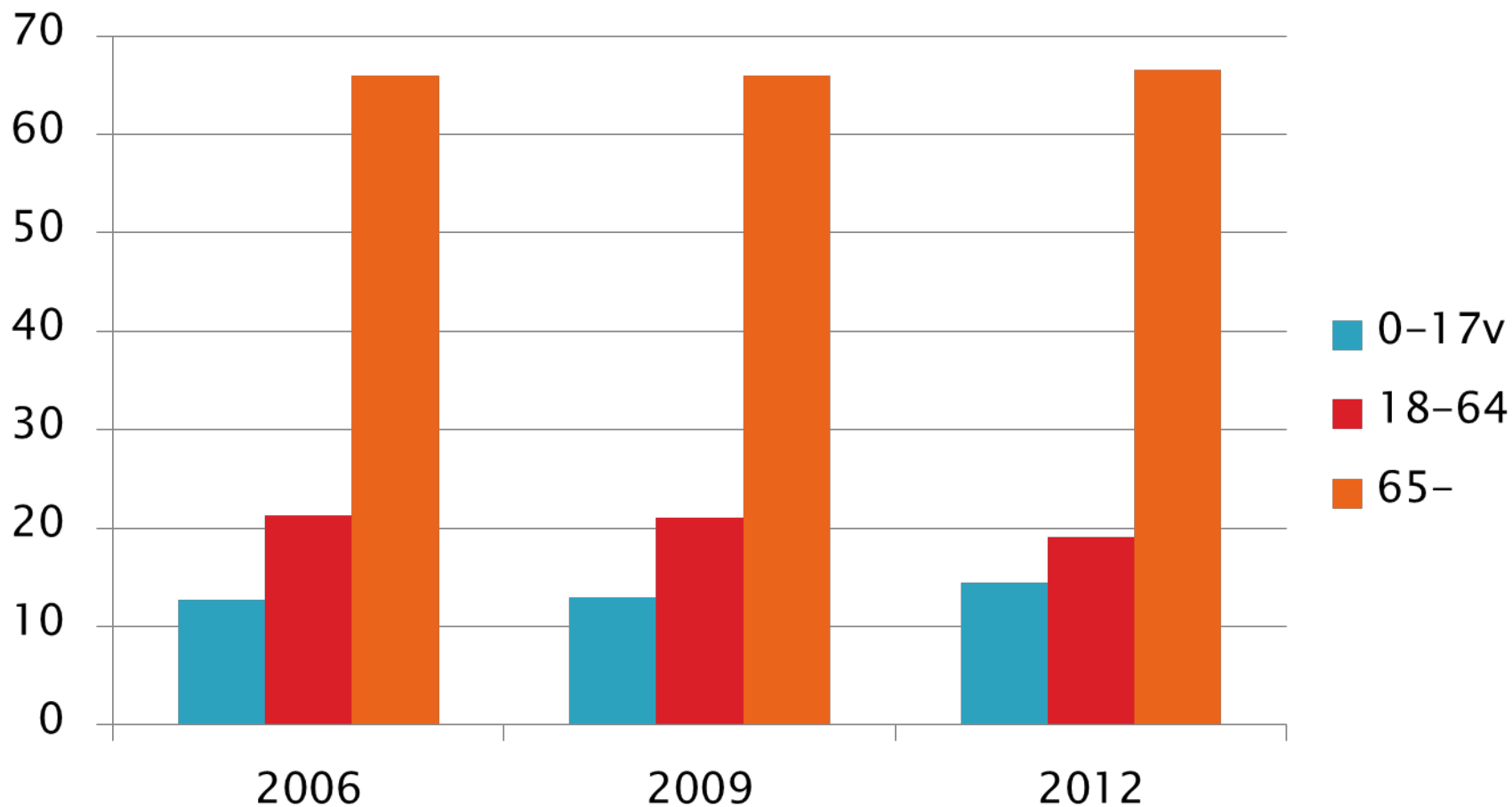
Omaishoito Suomessa

- Suomessa arvioidaan olevan noin 350 000 omaisensa tai läheisensä pääasiallista auttajaa
- Noin 43 000 heistä on omaishoidon tuen piirissä (2014)

Omaishoitajien ikäjakauma 2012 (tuen saajat)

Hoidettavien ikärakenne (tuen saajat)

Laki omaishoidon tuesta (2006)

- Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, johon kuuluvat
 - hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut sekä
 - omaishoitajalle maksettava hoitopalkkio, vapaa ja omaishoitoa tukevat palvelut.
- Omaishoidon tuki on sosiaalipalvelu, jota toteutetaan kunnan määrärahojen puitteissa.

Omaishoitolain muutokset osa laajempaa kokonaisuutta

- Taustalla kansallinen omaishoidon kehittämisohjelma (2014) sekä Sipilän hallituksen omais- ja perhehoidon kehittämisohjelma
- Tavoitteena omaishoitajien jaksamisen tukeminen mm. vapaa- ja sijaishoitojärjestelmää kehittämällä
 - Kärkihanke Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa
 - Muutokset omaishoitolakiin

Muutokset omaishoitolakiin 1.7.2016

- Kaikilla sopimusomaishoitajilla oikeus vähintään kahteen vapaavuorokauteen kuukaudessa
 - Mahdollisuus jaksottaa vapaata
- Omaishoitajavalmennus (1.1.2018)
- Koulutusta
- Hyvinvointi- ja terveystarkastukset
- Sopimusten tarkistus 1.4.2017 mennessä

Lain muutoksen vaikutuksia

- Uusia sopimuksia on tehty
- Valmennuksia ja hyvinvointitarkistuksia on käynnistetty
- Käynnistetty myös kriteerien yhdenmukaistaminen, jolloin osa tukea saaneista putoaa tuen ulkopuolelle.
 - Muita seurauksia
 - Palveluseteljä ilman palveluja
 - Osalla tuki paranee, osalla heikkenee
 - Yhdenvertainen kohtelu paranee

Muuttuuko omaishoitajan arki?

- Kyllä, mikäli pidetään mielessä tavoite eli omaishoitajien jaksamisen tukeminen.
- Edellyttää riittävää kohdennettua rahoitusta, hyvää tiedottamista, vuorovaikutusta ja yhteistyötä.
- Täsmennystä yksityiskohtiin mm.
 - Miten esim. vapaita pidetään takautuvasti
 - Vapaan jaksottamiseen liittyvän toimeksiantosopimuspalkkion määräytyminen
 - Millä kriteereillä ilman sopimusta olevat saavat vapaata
- Omaishoito sotessa: valinnanvapaus, henkilökohtainen budjetti?

Omaishoitoa kannattaa tukea

- keskimääräinen omaishoidon tuki on > 450 €/kk (STM 2007)
- omaishoidon tukea saavien omaishoitajien työ säästi kuntien sosiaalipalvelujen menoja arviolta 1,1 miljardia euroa v. 2013

Omaishoidolle vaihtoehtoisen palvelun kustannuksia v. 2013	
Omaishoito	13 200 €/v
Säännöllinen kotihoito (2 käyntiä/vrk, 45 €/käynti)	32 400 €/v
Vanhusten tehostettu palveluasuminen (120 €/vrk)	43 200 €/v
Vanhainkotihoito (150 €/vrk)	55 000 €/v
Hoito kehitysvammalaitoksessa (280 €/vrk)	100 000 €/v

Omaishoito koskettaa meitä kaikkia

Maailmassa on olemassa vain neljänlaisia ihmisiä

- heitä, jotka ovat olleet omaishoitajia
- heitä, jotka ovat omaishoitajia
- heitä, joista tulee omaishoitajia
- heitä, jotka tarvitsevat omaishoitajia.

Rosalynn Carter